



Consiliul Național
al Tineretului din Moldova

GHID METODOLOGIC:

“Organizații de tineret. Proceduri și tehnici de creare și dezvoltare”

Autor: Ciurea Igor



DISCRIMINATION
— widely spread bad habit that affects someone's beliefs, thoughts and goals.

Mostly discriminated:
• people with physical disabilities;
• minorities;
• color people;
• people with other religious views;
• people with special talents;
• poor people;
• people with national culture;
• bullied people.

SOLUTIONS
Try to be social;
• fight for your rights;
• don't let others hurt your feelings;
• work on yourself and try to improve your self-confidence;
• don't be afraid to be yourself;
• don't isolate other people;
• be unique and proud of who you are!

AVOID
• DON'T FEEL afraid;
• FIGHTS and be brave;
• JUST PRIDE;
• DON'T FEEL alone;
• DON'T FEEL like a victim;
• DON'T FEEL like a loser;
• DON'T FEEL like a failure;
• DON'T FEEL like a loser;
• DON'T FEEL like a failure;

Acest ghid este realizat la solicitarea Consiliului Național al Tineretului din Moldova (CNTM), cu suportul Fundației Est-Europene, din resursele acordate de Guvernul Suediei prin intermediul Agenției Suedeze pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida) și Ministerul Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA. Opiniile exprimate aparțin autorilor și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Consiliului Național al Tineretului din Moldova, Fundației Est-Europene, Guvernului Suediei, Sida sau al Ministerului Afacerilor Externe al Danemarcei/DANIDA.



Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM)
Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 126, of. 40
MD 2012, mun. Chișinău, Republica Moldova
Tel.: (+373 22) 235 175 / 233 088
E-mail: cntm.corespondenta@gmail.com
Web: www.cntm.md

CUPRINS

INTRODUCERE.....	4
Capitolul I. ASOCIAȚIILE DE TINERET. CARACTERISTICI SPECIFICE ȘI PROBLEMATICA ...	5
Capitolul II. ÎNREGISTRAREA PAS CU PAS A ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI REPUBLICANE	8
2.1 Autoritățile implicate în procesul de înregistrare	8
2.2 Etapa de pre-înregistrare	9
2.3 Verificarea denumirii	10
2.4 Depunerea dosarului	11
2.5 Înregistrarea la Inspectoratul Fiscal	13
2.6 Obținerea ștampilei	13
2.7 Deschiderea contului bancar	13
2.8 Înregistrarea la CNAS și CNAM	13
Capitolul III. ÎNREGISTRAREA ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI LOCALE	15
3.1 Specificul asociațiilor obștești de nivel local	15
3.2 Procedura înregistrării	16
Capitolul IV. ADMINISTRAREA ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI DE TINERET	17
4.1 Operarea modificărilor în actele de constituire	17
4.2 Schimbarea organelor de conducere	18
4.3 Statutul de utilitate publică	18

Într-o societate a valorilor democratice tot mai mult crește rolul ONG-urilor ca instrumente a poporului de a face presiune pe instituțiile statului și de a realiza transformări, precum și ca mijloc eficient de asociere pentru realizarea unor deziderate comune. În acest context este extrem de important să se cunoască natura asociațiilor obștești, rolul acestora, precum și modul cum sunt înregistrate și ulterior gestionate eficient.

Dezvoltarea unui sector asociativ puternic este o prioritate pentru Republica Moldova, ceea ce presupune organizații bine instituționalizate, sustenabilitate financiară, independență și autonomie, precum și ca acestea să fie guvernate pe principii democratice și transparente¹. În acest sens prin legea nr. 205 din 28.09.2012 pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a societății civile pentru perioada 2012-2015 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei a fost instituit cadrul strategic de dezvoltare a sectorului asociativ din Republica Moldova.

Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM) în calitate de for de reprezentare a structurilor asociative de tineret din Republica Moldova și-a stabilit ca prioritate în Strategia CNTM 2014-2018 prin intermediul priorității Dezvoltarea Organizațiilor și Inițiativelor de Tineret drept obiectiv crearea unor instrumente de consolidare și dezvoltare a sectorului asociativ de tineret. Aceste eforturi se pliază perfect și cu Strategia Națională de Dezvoltare a Sectorului de Tineret 2020 (SNDST) aprobată la 7 noiembrie 2014 prin hotărâre de Guvern. Dezvoltarea unor instrumente practice, ușor accesibile și care înglobează atât aspectele cognitive ale cadrului legal cât și bune practici de dezvoltare instituțională vor veni cu siguranță doar în ajutorul tinerilor și a organizațiilor de tineret în activitatea lor zilnică.

Ghidul dat vine ca o continuitate a eforturilor CNTM de consolidare a sectorului de tineret, urmând activități precum concursul de mini granturi pentru consolidarea organizațiilor de tineret, evaluarea instituțională a organizațiilor de tineret etc. În acest context, ghidul oferă un suport metodologic suplimentar completând eforturile CNTM în dezvoltarea celor 358 de organizații de tineret înregistrate la moment în registrul organizațiilor necomerciale deținut de către Ministerul Justiției, precum și pentru grupurile de inițiativă a tinerilor ce doresc înregistrarea unei asociații obștești de tineret.

Prezentul ghid își propune facilitarea instituționalizării grupurilor de inițiativă de tineret prin oferirea unui suport metodologic cum să își înregistreze și gestioneze organizația. La fel, se urmărește oferirea unui cadru model de dezvoltare/fortificare organizațională a structurilor existente.

Elaborarea prezentului ghid a cuprins evaluarea cadrului legal național, studiarea practicilor internaționale, consultarea documentului cu experți naționali și cu actorii implicați în procesul de înregistrare și gestionare a asociațiilor obștești de tineret, organizarea a 3 focus-grupuri cu tineri care doresc să înregistreze o asociație obștească.

Reieșind din specificul și potențialul asociațiilor de tineret, prezentul ghid își propune facilitare a înregistrării și dezvoltării continue a organizațiilor de tineret din Republica Moldova. atât prin promovarea practicilor de succes din RM cât și din afara țării.

În același timp prezentul ghid furnizează contacte și adrese exacte necesare pentru înregistrarea și gestionarea unei AO. Acest lucru va înlesni aplicarea celor mai bune practici în activitatea acestor structuri precum și posibilitatea de a contacta direct și simplu instituțiile de stat în situații de neclarități, întrebări sau alte probleme.

Ghidul vine cu un șir de acte și modele practice, precum și surse de unde pot fi acestea accesate ceea ce va permite utilizarea de către asociațiile de tineret a tuturor resurselor disponibile la moment pentru organizația pe care o gestionează.

¹ <http://www.usaid.gov/europe-eurasia-civil-society>



Tineretea ne dă adesea aceasta stare de spirit de jubilațiune nemotivată și puțin profundă.



Marin Preda



Capitolul I. ASOCIAȚIILE DE TINERET. CARACTERISTICI SPECIFICE ȘI PROBLEMATICA

Asociațiile obștești reprezintă instituții care lucrează independent față de activitatea guvernului, adică sunt instituții autonome. Pot avea venituri, însă nu și profit, uneori pot fi finanțate parțial sau în totalitate de stat păstrându-și autonomia și libertatea de decizie în activitate. În general, membrii lor pot fi voluntari de profesie, dar sunt și destule cazuri în care aceștia sunt angajați, primind salariu.

Scopul asociațiilor obștești este de a promova valori și inițiative în cadrul societății și de a reprezenta sau a lucra spre interesele membrilor săi. De obicei, acestea au propria viziune și misiune, ținând spre binele societății. La nivel mai larg și pe termen lung acestea își doresc să aducă o schimbare în societate, prin activități, acțiuni și proiecte specifice domeniului lor de activitate.

În ciuda eforturilor, atât din partea comunității internaționale cât și a actorilor naționali, de dezvoltare a sectorului asociativ de tineret și a tinerilor, de educare a cetățenilor totuși tinerii nu sunt percepuți ca parteneri egali dar sunt văzuți ca fiind un grup de beneficiari de servicii ale statului sau ca pe niște grupuri vulnerabile generatoare de probleme și cu necesități mari. Percepția dată este una depășită, or capacitatea de a genera produse și idei inovatoare de către omenire izvorăște anume din diversitatea și neomogenitatea acesteia.

În prezent în registrul de stat al organizațiilor necomerciale sunt înregistrate 358 de organizații de tineret. Conform evaluării instituționale a organizațiilor de tineret efectuată de către CNTM în anul 2014 asociațiile obștești se confruntă cu un șir de probleme de natură organizațională, dintre care trebuie menționate următoarele:

- O bună parte din organizațiile evaluate nu au o misiune bine definită care să reflecte unicitatea și relevanța organizației.
- Doar 15,8% au stabilit indicatori numerici ce ar reflecta gradul de implementare a misiunii și obiectivelor organizației.
- Majoritatea organizațiilor evaluate au declarat că au nevoie de instruire în rândul membrilor cu privire la planificarea strategică.
- Doar 10,5% din organizațiile evaluate aplică un sistem de monitorizare și evaluare a implementării planului strategic iar celelalte utilizează acest sistem doar la nivel de proiecte.
- Nici una din organizațiile evaluate nu produce rapoarte de performanță în mod periodic și constant.
- Doar 21,1% din totalul organizațiilor evaluate au participat vreodată la ședințele consultative și la ședințele consiliului local oferă recomandări pertinente.
- Majoritatea organizațiilor evaluate nu aplică principiul separării puterilor în cadrul organizației. De foarte multe ori există dublări de roluri și sarcini.
- Nu toate organizațiile dispun de proceduri bine stabilite de recrutare și selecție a membrilor.
- Structurile interne nu sunt bine formate la majoritatea organizațiilor, membrii Consiliului Administrativ fiind aceiași membri ca și ai Adunării Generale.
- În 47,4% din organizațiile evaluate Comisia de Cenzori sau nu activează sau are un rol nesemnificativ în cadrul organizației.
- Majoritatea organizațiilor depun eforturi consolidate pentru asigurarea transparenței în interiorul organizației.

Organizațiile de tineret prezintă un șir de caracteristici specifice, diferite față de restul organizațiilor neguvernamentale, și anume:

1. Organizațiilor de tineret îi sunt specifice procese extrem de frecvente de schimbare a membrilor și a organelor de conducere. Această circulație umană intensă se datorează unor factori precum specificul organizațiilor (Organizațiile Studentești), schimbarea locului de trai (cu scopul de a merge la studii, datorită unui loc de muncă etc.), a unor factori interni de gestiune. Acest flux de persoane deseori duce la crearea unor goluri în activitate, a unor rupturi și a unei lipse de coerență dintre activitățile pe termen mediu și lung. În cazul dat, există riscul dublării de eforturi, a unei involuții sau stagnării dezvoltării instituționale a organizației.

2. În același timp prin natura lor tinerii în mare parte sunt abia la început de carieră, având o lipsă de experiență pe anumite domenii care necesită timp pentru dezvoltare.

3. Lipsa dată de experiență poate duce la probleme precum managementul financiar și contabil deficient al organizației, capacitatea de absorbție a finanțărilor scăzută, necunoașterea practicilor legale de înregistrare și gestionare a unei asociații obștești, lipsa unui cadru de dezvoltare continuă a membrilor și angajaților asociației etc.

4. Asociațiile obștești de tineret prezintă puternice caracteristici de inovație, flexibilitate și adaptabilitate la realități. Datorită specificului tinerilor aceștia sunt adevărate resurse și promotori ai practicilor și tehnicilor noi, deseori care pot genera progres, eficiență economică și eficacitate operațională.

La moment activitatea asociațiilor de tineret din RM este reglementată de un șir de acte normative. Mai jos este prezentată o listă a celor mai importante legi și acte normative subordonate legii care reglementează activitatea sectorului asociativ de tineret din RM.

- 1.** Legea Nr. 837 din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești²;
- 2.** Legea Nr. 279 din 11.02.1999 cu privire la tineret³;
- 3.** Legea Nr. 121 din 18.06.2010 a voluntariatului⁴;
- 4.** Hotărârea de Guvern 158 din 12.03.2012 cu privire la implementarea Legii voluntariatului nr. 121 din 18.06.2010⁵;
- 5.** Strategia Națională de Dezvoltare a Sectorului de Tineret 2020;
- 6.** Codul Civil al Republicii Moldova din 06.06.2002⁶;
- 7.** Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală⁷;
- 8.** Hotărârea Nr. 266 din 12.04.2011 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de Certificare și modelului de Certificat de Utilitate Publică⁸.

2 Legea nr. 837 din 17.05.1996 cu privire la asociațiile obștești. Disponibil:

<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=325424>

3 Legea nr. 279 din 11.02.1999 cu privire la tineret. Disponibil: <http://lex.justice.md/md/311644/>

4 Legea nr. 121 din 18.06.2010 cu privire la voluntariat. Disponibil:

<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=336054>

5 Hotărârea de Guvern nr. 158 din 12.03.2012 cu privire la implementarea Legii voluntariatului nr. 121 din 18.06.2010. Disponibil:

<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&lang=1&id=342471>

6 Codul Civil al Republicii Moldova din 06.06.2002. Disponibil: <http://lex.justice.md/md/325085/>

7 Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală. Disponibil:

http://lex.justice.md/document_rom.php?id=C8E304A4:037190E8

8 Hotărârea nr. 266 din 12.04.2011 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Comisiei de Certificare și modelului de Certificat de Utilitate Publică. Disponibil: <http://lex.justice.md/md/338140/>



Când ești tânăr, vrei să ai succes. Când ajungi să ai succes, nu vrei decât să fii tânăr...



Aurelian Silvestru



Capitolul II. ÎNREGISTRAREA PAS CU PAS A ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI REPUBLICANE

2.1 Autoritățile implicate în procesul de înregistrare

În procesul de înregistrare a Asociațiilor Obștești Republicane participă următoarele autorități:

1. Ministerul Justiției al Republicii Moldova

mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 82

Contacte: **Anticamera Ministrului Justiției**

Tel.: /+373 22/ 23 33 40; Fax: /+373 22/ 23 47 97;

E-mail: secretariat@justice.gov.md; Web: www.justice.gov.md

Contacte: **Direcția Organizații Necomerciale**

Tel.: /+373 022/ 20 14 02;

E-mail: alexandrina.culcitchi@justice.gov.md

2. Biroul Național de Statistică

mun. Chișinău, sos. Hâncești, 53, et. 3, bir. 310

Contacte: Tel.: /+373 22/ 73 95 81; Fax: /+373 22/ 24 50 11;

3. Inspectoratul Fiscal Municipal de Stat

mun. Chișinău, str. Cosmonauților, 9, biroul 376.

Contacte: Tel.: /+373 22/ 82 33 53; /+373 22/ 82 33 57;

Fax: /+373 22/ 82 33 66; /+373 22/ 82 33 54;

Web: www.fisc.md, E-mail: mail@fisc.md

4. Casa Națională de Asigurări Sociale

mun. Chișinău, str. Gheorghe Tudor, 3

Contacte: Tel.: (373-22) 28-61-15;

E-mail: info@cnas.gov.md, Web: www.cnas.md

5. Compania Națională de Asigurări în Medicină

mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru, 12

Contacte: Tel.: /+373 22/ 22 31 66; Fax: /+373 22/ 22 61 84

E-mail: info@cnam.gov.md; Web: www.cnas.md

2.2 Etapa de pre-înregistrare. Pasul I

Etapa de pre-înregistrare a Asociației Obștești cuprinde cei mai importanți pași care vor avea impact mare ulterior în activitatea organizației.

Pentru ca asociația să fie înregistrată, este nevoie de inițiativa a cel puțin doi cetățeni cu capacitate de exercițiu deplină care au împlinit vârsta de 18 ani și/sau a unei sau mai multor persoane juridice – asociații obștești, care vor forma un grup în care se va discuta inițiativa asupra ideii de a crea asociația obștească. În același timp art. 12 al legii cu privire la asociațiile obștești stabilește că membri ai asociațiilor de tineret pot fi tinerii ce au împlinit vârsta de 14 ani.

Conform art. 186, alin (1) și (2), Cod Civil al Republicii Moldova, „Organizația necomercială acționează în bază de statut dacă legea nu prevede altfel.

Prin urmare aspectele care se identifică la această etapă sunt:

1. Hotărârea de constituire - document (proces-verbal) ce exprimă manifestarea voinței fondatorilor de a constitui o persoană juridică. Actul de constituire este într-o oarecare măsură și un certificat de naștere al organizației, un document prin care fondatorii care întrunesc în mod obligatoriu condițiile legii precum vârsta, discernământ etc. își exprimă dorința de a pune bazele unei noi entități și care în mod independent și autonom prin intermediul organelor de conducere alese va realiza misiunea stabilită.

N.B. Din actul de constituire trebuie să rezide în mod clar și univoc intenția fondatorilor de a înregistra anume o asociație obștească.

2. Statutul care va conține:

- a. forma juridică de organizare a asociației;
- b. denumirea asociației;
- c. sediul asociației și teritoriul în limitele căruia ea își desfășoară activitatea;
- d. scopurile și sarcinile asociației, metodele de realizare a acestora, durata activității asociației obștești;

- e. condițiile și procedura de primire a noi membri în asociația obștească, precum și cele de retragere din rândurile ei;
- f. drepturile și obligațiile membrilor asociației obștești;
- g. structura asociației obștești, procedura de constituire, denumirea exactă, structura, competență și durata mandatului organelor de conducere, organelor executive, ale celor de control și revizie ale asociației, sediul acestora;
- h. procedura de adoptare, de modificare și completare a statutului;
- i. sursele, modul de formare și de folosire a proprietății și a altor bunuri ale asociației obștești; cuantumul cotizațiilor de membru; organul care este în drept să ia decizii cu privire la procurarea, distribuirea și înstrăinarea proprietății;
- j. procedura și termenele de convocare a adunărilor generale, conferințelor, congreselor;
- k. procedura de constituire, statutul, structura și metodele de activitate ale organizațiilor primare ale asociației obștești;
- l. parametrii principali ai dării de seamă financiară și modul în care aceasta este dată publicității;
- m. procedura de reorganizare și de încetare a activității asociației obștești.
- n. Semnăturile tuturor fondatorilor asociației obștești în momentul constituirii acesteia.

**Optional, statutul asociației obștești poate să conțină descrierea simbolicii asociației și alte prevederi referitoare la activitatea asociației, care nu contravin legislației.*

La fel și:

- Modalitățile (activitățile) – prin care organizația își va realiza scopurile și obiectivele propuse;
- Raza teritorială – în limitele căreia își va desfășura activitățile asociația (internațional, republican, local).

Modele a tuturor actelor menționate mai sus pot fi găsite pe site-ul Ministerului Justiției⁹.

N.B. Este necesar să determinați componența și numărul de fondatori a viitoarei asociații și întrunirea de către aceștia a condițiilor prevăzute de legislație - vârsta corespunzătoare, dreptul de a fi fondator al asociației, permis de ședere în cazul în care este cetățean străin sau apatrid.

2.3 Verificarea denumirii. Pasul II

Denumirea asociației este un element de individualizare a ei, care o deosebește de alți participanți la circuitul civil. Denumirea trebuie să conțină obligatoriu forma de organizare juridică, adică „Asociația Obștească”. **O informație mai detaliată referitor la denumirea persoanelor juridice este explicată în Art. 66, Cod Civil RM.**

După finisarea etapei de pre-înregistrare, lucru care nu solicită implicarea autorităților, următorul pas este verificarea denumirii asociației. La aprobarea și verificarea denumirii trebuie să se țină cont de următoarele condiții:

- a)** Denumirea trebuie să conțină o combinație de elemente obligatorii („Asociația

⁹ <http://www.justice.gov.md/pageview.php?l=ro&idc=214&id=787>

Obștească”) și facultative (denumirea asociației propriu-zise);

b) Denumirea aleasă nu trebuie să se repete cu cea a altor persoane juridice pentru a nu crea o confuzie dintre ele;

c) Denumirea nu trebuie să conțină abrevieri, doar denumirea completa a Asociației Obștești;

d) Să nu aducă atingeri moralei publice, sentimentelor naționale și religioase ale cetățenilor (ex. să nu fie utilizate cuvinte necenzurate sau care cheamă la ură rasială, națională etc.);

e) Asociația Obștească are dreptul să folosească în denumirea sa numele unui cetățean numai cu acordul acestuia autentificat notarial. În cazul decesului acestuia, este prezentat consimțământul legalizat notarial al rudelor. Procedura de verificare se efectuează de regulă în urma hotărârii de constituire a Asociației Obștești. Se desemnează o persoană care are ca sarcină reprezentarea Asociației pentru îndeplinirea formalităților de înregistrare. Verificarea denumirii se efectuează de către deținătorul Registrului de Stat al organizațiilor necomerciale – Ministerul Justiției.

Persoana desemnată va depune la *secretariatul Ministerului Justiției* sau la *Direcția partide politice și organizații neguvernamentale* o cerere de verificare a denumirii. Confirmarea despre denumirea noii asociații se eliberează în termen de 15 zile. În cazul în care denumirea se repeta, se eliberează o **negație**, respectiv este necesară modificarea denumirii și repetarea procedurii.

N.B. Există posibilitatea de a rezerva denumirea asociației obștești pe un termen de o luna, care poate fi prelungit la solicitare. Evidența acestor denumiri se duce în registrul de rezervare a denumirilor la Ministerul Justiției.

Un alt element obligatoriu este de a nu folosi sau a cere solicitarea de a înregistra o asociație obștească care are denumirea într-o alta limbă decât cea de stat. Elementul obligatoriu este libera alegere a grupului de inițiativa a denumirii asociației în contextul respectării condițiilor stabilite de legislația în vigoare. În același timp practica de activitate a Ministerului Justiției arată disponibilitatea lor de a înregistra Asociații Obștești cu denumire în limba latină.

2.4 Depunerea dosarului. Pasul III

După primirea confirmării de la Ministerul Justiției referitor la denumirea asociației, următorul pas este înregistrarea statutului. Statutele asociațiilor obștești republicane sunt înregistrate de către Ministerul Justiției.

Pentru înregistrarea statutului, asociația obștească prezintă, în termen de 1 lună de la data aprobării statutului, la organul de stat respectiv, următoarele documente:

a) cererea, semnată de toți membrii organului de conducere al asociației obștești, în care se va indica domiciliul fiecăruia;

b) statutul, în două exemplare;

c) două copii de pe procesul-verbal al congresului (conferinței) de constituire sau adunării generale la care a fost adoptat statutul asociației obștești. Procesul-verbal trebuie să conțină date despre constituirea asociației obștești, aprobarea statutului, alegerea organelor

de conducere, de control și revizie și despre desemnarea persoanei (persoanelor) învestite să reprezinte asociația obștească în procesul înregistrării;

d) lista fondatorilor asociației obștești, autenticată prin semnăturile acestora, cu indicarea numelui, datei nașterii, domiciliului, cetățeniei fiecăruia și cu anexarea copiilor de pe actele de identitate ale acestora (în cazul persoanelor fizice); în cazul în care fondator este o persoană juridică (asociație obștească), se prezintă copia de pe certificatul de înregistrare de stat a acesteia și extrasul din procesul-verbal al ședinței organului său de conducere autorizat, în care este consemnată decizia de constituire a unei noi asociații obștești;

e) declarația prin care persoanele indicate la art.14 alin.(7) consimt la folosirea numelui persoanei fizice în denumirea asociației obștești;

f) documentul prin care se adeverește stabilirea sediului;

- care poate fi un anteccontract de locațiune sau scrisoare de garanție a proprietarului privind acordarea localului în calitate de sediu pentru asociația obștească respectivă, o simplă declarație de intenție a proprietarului de acordare a încăperii în calitate de sediu în favoarea asociației nou-formate sau alte documente de acest gen. Pe lângă actul nominalizat mai devreme se va anexa și o copie a actului de proprietate sau folosință a bunului imobil. Persoana fizică, membru al asociației obștești, care dorește să pună la dispoziția asociației un local în calitate de sediu prezintă:

- Acordul scris cu privire la oferirea localului în calitate de sediu pentru asociația obștească.

- Copia documentului ce atestă dreptul de proprietate (folosință) asupra localului.

g) documentul bancar care face dovada achitării taxei de înregistrare în mărime de 90 de lei; De asemenea, pentru înregistrarea simbolicii asociației obștești se încasează o taxă de stat în mărime de 90 de lei, cu excepția cazurilor în care simbolică este înregistrată concomitent cu statutul asociației.

h) avizul organului de specialitate al administrației publice, în cazurile prevăzute de legislație.

De asemenea se recomandă în cazul depunerii actelor în plic sigilat, lăsarea unui număr de contact sau oricare altă metodă ce permite comunicarea rapidă cu persoana responsabilă de înregistrare, astfel în cazul determinării unor erori în procesul de înregistrare prin comunicare eficientă dintre solicitant și funcționarii Ministerului Justiției acestea pot fi înlăturate în termeni proximi. Persoanei juridice i se atribuie, la înregistrare, un număr de identificare de stat (IDNO) ce atestă că persoana a fost înscrisă în Registrul de stat și a fost luată la evidență de organul fiscal. Numărul de identificare de stat, care reprezintă și codul fiscal al persoanei juridice înregistrate, se indică pe foaia de titlu a actelor de constituire.

Persoana juridică se consideră înregistrată la data adoptării deciziei de înregistrare. După înregistrare, organul înregistrării de stat publică în Buletinul electronic informații despre persoana juridică înregistrată, care cuprind: denumirea persoanei juridice, forma de organizare juridică, data înregistrării, numărul de identificare de stat, sediul și numele administratorului.

Termenul de înregistrare stabilit în Legea nr. 837/1996 este de 30 de zile. Termenul de înregistrare poate fi prelungit cu încă trei luni, dacă nu a fost încălcată procedura de constituire. Este important de știut că dacă prin actul de constituire a fost stabilit doar persoana responsabilă de depunerea actelor însă nu a fost expres stabilit și dreptul acesteia de a ridica

actele de la Ministerul Justiției, posibilitatea de a ridica actele o va avea doar conducătorul desemnat în actele de constituire (Președintele).

2.5 Înregistrarea la Inspectoratul Fiscal. Pasul IV

În ultimii ani au fost făcute un șir de acțiuni în scopul simplificării procedurilor legale de înregistrare. Astfel în prezent nu mai este nevoie de mers cu statutul și fișa statistică a asociațiilor, la Inspectoratul Principal de stat pentru atribuirea codului fiscal permanent, procedura dată este realizată de către funcționarii Ministerului Justiției, iar la ridicarea actelor de înregistrare este deja înscris pe certificatul de înregistrare codul fiscal permanent al Asociației Obștești înregistrate.

2.6 Obținerea ștampilei. Pasul V

Pentru executarea ștampilei puteți să vă adresați la orice persoană juridică autorizată conform legii cu privire la licențiere să confecționeze ștampile. **Este necesar certificatul original și copia acestuia, o copie de pe extrasul care confirmă calitatea de președinte și copia buletinului de identitate a acestuia.** Suplimentar veți completa o cerere de solicitare a serviciului în cauză. În cazul reprezentantului, acesta va prezenta copia propriului buletin de identitate și o procură care îi permite să reprezinte solicitantul în procesul de solicitare a confecționării ștampilei și ridicarea acesteia. Costul acestui serviciu va varia în dependență de mai mulți factori cum ar fi: dimensiunea și tipul ștampilei, tipul suportului etc.

La moment pe agenda Guvernului este pus în discuții o proiect de hotărâre prin care ar fi exclusă necesitatea deținerii unei ștampile pentru activitate, practică existentă deja în câteva state a Uniunii Europene. Până la operarea acestor modificări este absolut obligatorie parcurgerea acestui pas pentru a putea legal activa.

2.7 Deschiderea contului bancar. Pasul VI

Conform Regulamentului despre deschiderea, modificarea și închiderea conturilor la băncile autorizate din RM, Hotărâre BNM Nr.297 din 25.11.2004, pentru deschiderea conturilor întreprinderile de tip S.A., SRL, A.O., trebuie să prezinte următoarele documente:

- a) Cererea de deschidere a contului în forma stabilită de banca;
- b) Statutul, actul de constituire (originalul și copia);
- c) Contractul de constituire sau declarația de constituire, decizie (originalul și copia);
- d) Certificatul de înregistrare a asociației, emis de către Ministerul Justiției;
- e) Certificatul de atribuire a codului fiscal, emis de către Inspectoratul Fiscal de Stat sau a documentului recunoscut ca atare (originalul și copia);
- f) Fișe cu speciimenele semnăturii și amprenta ștampilei.

2.8 Înregistrarea la CNAS și CNAM. Pasul VII

CNAS - Comisia Națională de Asigurări Sociale

În termen de 10 zile de la data înregistrării se prezintă la oficiul teritorial CNAS cu urmă-

toarele **documente**:

- Certificatul de înregistrare (original și copie);
- Fișa cu codurile statistice;
- Certificatul bancar;
- Certificatul de atribuire a codurilor fiscale.

CNAM - Compania Națională de Asigurări în Medicina

Contractul de asigurare obligatorie de asistenta medicala cu Agenția Teritorială a CNAM se încheie în termen de 15 zile de la data angajării primului salariat. Pentru încheierea contractului, administratorul organizației sau reprezentantul împuternicit se prezintă cu următoarele:

- a)** Fișa contribuabilului (formular 2-15/f);
- b)** Certificatul de înregistrare cu atribuirea IDNO (original și copie);
- c)** Înștiințarea despre luarea la evidenta fiscală, statistica, medicală și socială, care este anexată la Statut;
- d)** Ștampila;
- e)** Discheta / CD / Flash;
- g)** actele de constituire (original și copie);
- h)** certificatul bancar (original);
- i)** certificatul de atribuire a codurilor statistice (original și copie).



Tineretea este fericită pentru că are abilitatea de a vedea frumusețea. Oricine are abilitatea de a vedea frumusețea nu îmbătrânește niciodată.



Franz Kafka



Capitolul III. ÎNREGISTRAREA ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI LOCALE

3.1 Specificul asociațiilor obștești de nivel local

Conform art. 9 din Legea cu privire la asociațiile obștești, - “Se consideră **asociație obștească locală**, asociația obștească a cărei activitate se extinde asupra teritoriului unei sau al câtorva unități administrativ-teritoriale”. Respectiv o asociație obștească de nivel local se deosebește de una de nivel republican prin teritoriul pe care își poate desfășura activitatea. AO locale se înregistrează de către autoritățile administrației publice locale. Legea Nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală stipulează în art. 29, *Atribuțiile de bază ale primarului lit. p) înregistrează asociațiile obștești care intenționează să activeze în unitatea administrativ-teritorială respectivă; și respectiv art.53 Atribuțiile de bază ale președintelui raionului lit. e) înregistrează asociațiile obștești de interes raional care intenționează să activeze în unitatea administrativ-teritorială respectivă, remite informația de rigoare autorităților abilitate.*

Refuzul de a examina cererea de înregistrare sau tergiversarea înregistrării pot fi contestate în instanța de judecată, cu solicitarea reparării prejudiciului cauzat. Din următoarele considerente nu recomandăm înregistrarea la nivel local (UAT de nivel I) a asociațiilor obștești:

- statutul asociației trebuie să fie calitativ - de regulă în consiliile locale nu sunt asemenea specialiști;
- încrederea din partea autorităților publice - față de o asociație obștească locală va fi mai mică.

* *Înregistrarea la nivel de raion a asociației obștești va fi o soluție mai eficace pentru organizație.*

3.2 Procedura înregistrării

Asociațiile locale sunt înregistrate de către organele administrației publice locale în a căror rază teritorială este creată asociația. Pentru înregistrarea asociației locale, vor fi prezentate aceleași acte ca și pentru înregistrarea asociației obștești republicane (vezi Capitolul 2, etapa pre-înregistrare). Statutele asociațiilor obștești locale se înregistrează de către autoritățile administrației publice locale în a căror rază teritorială acestea se constituie (primărie, consiliul raional/ municipal). După adoptarea deciziei de înregistrare, autoritatea administrației publice locale, în termen de 10 zile, expediază Ministerului Justiției cererea privind atribuirea numărului de identificare de stat (IDNO), care va conține în mod obligatoriu următoarea informație:

- (a) data înregistrării;
- (b) denumirea completă;
- (c) forma juridică de organizare;
- (d) sediul; (e) numele, prenumele conducătorului/conducătorilor și mandatul;
- (f) denumirea organului suprem;
- (g) denumirea organului executiv;
- (h) organul de control;
- (i) domeniul de activitate;
- (j) scopuri;
- (k) date despre modificările și completările introduse în actele de constituire și organele

executive;

- (l) numele, prenumele și semnătura registratorului.

În afară de cerere urmează a fi expediată și copia deciziei de înregistrare¹⁰. Ministerul Justiției este obligat, în termen de 5 zile lucrătoare, să comunice autorității administrației publice locale numărul de identificare de stat atribuit. Numărul de identificare de stat atribuit se înscrie de către autoritățile administrației publice locale în certificatul de înregistrare a asociației obștești locale.

¹⁰ Regulamentul cu privire la registrul de stat al organizațiilor necomerciale, <http://lex.justice.md/md/331426/>



Tinerii știu destule lucruri pentru a fi prudenți, și totuși încearcă să realizeze imposibilul; și își împlinesc dorința, generație după generație.



Pearl Sydenstricker Buck



Capitolul IV. ADMINISTRAREA ASOCIAȚIILOR OBȘTEȘTI DE TINERET

4.1 Operarea modificărilor în actele de constituire

Dezvoltarea organizației în timp, schimbarea situației economice, politice, sociale sau de alt gen, apariția unor noi situații și provocări pentru societate pot determina necesitatea unor modificări în statut, prin modificarea unor aspecte precum sediul juridic, obiectivele organizației, structura de organizare etc. Astfel în ciuda faptului că Statutul Asociației Obștești este cel mai rigid document intern de organizare și funcționare, uneori apare necesitatea de modificare și a acestuia.

Este important de știut că modificările și completările statutului vor fi efectuate la fel de Ministerul Justiției și se înregistrează conform aceleiași proceduri și în aceleași termene ca și statutul. Pentru înregistrarea modificărilor și completărilor condiționate de modificarea legislației nu se percepe taxa de înregistrare. Pentru înregistrarea a modificărilor și completărilor se percepe taxa de înregistrare, în mărime de 90 de lei, în modul prevăzut de legislație. Pentru folosirea în denumirea asociației obștești a denumirii statului "Moldova", "Republica Moldova", precum și a denumirilor de localități, taxa nu se percepe.

Efectuarea oricăror modificări legate de sediu, obiectivele și misiunea AO, drepturile și obligațiile organelor de conducere, procedura de alegere a acestora precum și alte prevederi conținute în textul statutului înregistrat la Ministerul Justiției urmează a fi considerate ca fiind modificări a actelor constitutive a organizației.

Decizia privind operarea modificărilor în statut aparține adunării generale. Din punct de vedere tehnic aceste modificări urmează a fi consfințite într-un document separat, aprobat. În momentul depunerii cererii la Ministerul Justiției se vor anexa procesul verbal al ședinței, dovada achitării taxei de stat privind operarea modificărilor precum și statutul în versiunea nouă aprobată.

4.2 Schimbarea organelor de conducere

Funcționarea AO este diriguată pe principiul non imixtiunii autorităților publice în procesul de numire sau alegere a organelor de conducere a acesteia. În același timp în scopul protecției drepturilor persoanelor la asociere și prevenirea unui abuz în exercitarea drepturilor constituționale legiuitorul prevede anumite formalități în ceea ce ține de schimbarea organelor de conducere. În primul rând orice schimbare a persoanelor în funcții de conducere trebuie să fie realizată conform prevederilor statutare și legale. Acest lucru presupune atât conformarea tuturor rigorilor actelor interne ale organizației cât și respectarea condițiilor legale atât de ordin procedural cât și material.

Pe lângă aspectele materiale și procedurale, urmează a fi îndeplinite și careva formalități. Respectiv în conformitate cu legea cu privire la asociațiile obștești urmează ca conducătorii desemnați în organele de conducere, control și revizie să fie înregistrați la Ministerul Justiției. Pentru efectuarea acestei formalități urmează a fi prezentat procesul-verbal al ședinței de numire sau alegere a acestora la Ministerul Justiției pentru a fi incluși în registrul corespunzător. Aceste proceduri au drept scop asigurarea unui control de legalitate a activității AO. În același timp acestea sunt măsuri de protecție a terților contra unor acțiuni ilegale.

Ținerea borderoului membrilor și operarea modificărilor în acesta este de competența exclusivă a AO.

4.3 Statutul de utilitate publică

Prin *utilitate publica*, se înțelege orice activitate care vizează atingerea unor scopuri benefice în domeniul de interes public general și/sau al unei colectivități.

Practic, acest statut semnifică:

1. recunoașterea de către autorități a faptului ca anumite organizații se disting de celelalte prin gama de interese pe care le promovează și de servicii pe care le prestează pentru comunitate;
2. disponibilitatea autorităților de a acorda acestor organizații anumite facilități, stabilite prin lege, de care se pot bucura doar organizațiile de utilitate publică, în chip preferențial.

N.B.! Acest lucru nu înseamnă restricționarea accesului altor organizații la resurse publice!

Potrivit art.30 din *Legea cu privire la asociațiile obștești*, activitatea de utilitate publică este activitatea asociației obștești desfășurată în interes general sau în interesul unor colectivități locale, care, este realizată în mod gratuit sau la preț redus pentru persoanele sau grupurile dezavantajate și contribuie la dezvoltarea sau susținerea:

- a)** educației și instruirii persoanelor, difuzării și acumulării de cunoștințe;
- b)** științei;
- c)** culturii și artei;
- d)** sportului pentru amatori, educației fizice și turismului social;
- e)** ocrotirii sănătății;
- f)** protecției sociale a persoanelor cu dizabilități, a pensionarilor, copiilor, adolescenților, persoanelor strămutate, familiilor cu mulți copii și/sau socialmente vulnerabile, a altor persoane defavorizate;
- g)** creării noilor locuri de muncă;
- h)** eradicării sărăciei;
- i)** promovării păcii, prieteniei și înțelegerii între popoare, prevenirii și depășirii conflictelor civile, sociale, etnice și religioase;
- j)** apărării și promovării democrației și drepturilor omului;
- k)** protecției mediului;
- l)** protejării patrimoniului cultural și a monumentelor istorice;
- m)** prevenirii criminalității și contribuiri la contracararea acesteia.

La decizia Comisiei de certificare, pot fi considerate de utilitate publică și alte activități decât cele menționate.

Pentru atribuirea certificatului/statutului de utilitate publică asociației obștești sunt necesare întrunirea următoarelor condiții:

- a)** are statut de asociație obștească și activează de cel puțin un an;
- b)** statutul asociației obștești prevede exclusiv scopuri ce vizează desfășurarea activităților de utilitate publică;
- c)** beneficiari ai rezultatului activității de utilitate publică a asociației căreia i s-a atribuit statut de utilitate publică nu pot fi persoane care au calitatea de fondator, membru sau angajat al acestei asociații, precum și persoane care se află în relații de rudenie până la gradul III inclusiv sau de afinitate până la gradul II inclusiv cu una din persoanele nominalizate, cu excepția membrilor asociațiilor fondate în baza principiului de interes mutual care fac parte din categoria persoanelor socialmente vulnerabile, dacă este adoptată în acest sens decizia Comisiei de certificare.

Statutul asociației obștești care solicită atribuirea statutului de utilitate publică trebuie să conțină dispoziții care să prevadă:

- a)** imposibilitatea distribuirii proprietății și a venitului între membrii și fondatorii săi, inclusiv în caz de reorganizare sau lichidare, și folosirea proprietății și a venitului exclusiv în scopuri statutare;
- b)** imposibilitatea susținerii în cadrul alegerilor autorităților publice a vreunui concurent

electoral sau candidat la funcții din cadrul autorităților publice, precum și imposibilitatea folosirii venitului sau activelor sale pentru finanțarea acestora.

Structura organizațională a asociației obștești care solicită atribuirea statutului de utilitate publică trebuie să corespundă cerințelor legale și să întrunească următoarele condiții:

a) să fie asigurate supravegherea de către consiliu și auditul de către organul de control și revizie al asociației obștești;

b) organul de supraveghere (consiliul) al asociației obștești care solicită statutul de utilitate publică trebuie să fie format din cel puțin 3 persoane care nu sunt afiliate (rude sau afini până la gradul III inclusiv) și să respecte regulile de evitare a conflictului de interese; membrii organului de supraveghere (consiliului) nu trebuie să fie concomitent și membri ai organului executiv al aceleiași asociații;

c) organul de control și revizie trebuie să verifice activitatea asociației la necesitate, însă nu mai rar de o dată pe an.

Asociația obștească care solicită statutul de utilitate publică trebuie să-și desfășoare activitatea în mod transparent, ceea ce se va manifesta în special prin publicarea în mijloacele de informare în masă (inclusiv pe pagina web a asociației) a rapoartelor sale anuale și prin prezentarea acestora către organul de înregistrare în cel mult 3 luni de la expirarea anului. Raportul anual trebuie să conțină:

a) raportul de activitate conform modelului aprobat de Comisia de certificare, care va conține și categoriile de beneficiari ai rezultatului activității de utilitate publică;

b) declarația financiară, care va include raportul financiar pentru ultimul an de activitate întocmit potrivit standardelor contabile, informația despre sursele de finanțare a asociației obștești, inclusiv despre mijloacele financiare și/sau materiale obținute, precum și date despre folosirea acestor mijloace, inclusiv cheltuielile generale și cheltuielile administrative;

c) informația despre mijloacele financiare obținute în urma desemnării procentuale, precum și date despre utilizarea acestor mijloace.

N.B.! Asociația obștească care solicită statutul de utilitate publică nu trebuie să aibă datorii la bugetul public național.

Condițiile prevăzute de lege trebuie să fie îndeplinite cumulativ.

Dacă asociația întrunește condițiile sus menționate, atunci se trece la următoarea etapă care constă în pregătirea actelor necesare pentru obținerea certificatului de utilitate publică.

Asociația obștească care solicită statutul de utilitate publică prezintă Comisiei de certificare următoarele documente:

a) cererea;

b) copiile de pe statut și de pe certificatul de înregistrare;

c) raportul de activitate pe anul precedent (în cazul solicitării statutului de utilitate publică pentru prima dată) sau pentru ultimii trei ani (în cazul asociațiilor care au deținut statutul de utilitate publică), care va conține informații referitoare la proiectele realizate și activitățile desfășurate, la valoarea mijloacelor financiare și/sau a celor materiale obținute și folosite pe parcursul perioadei raportate, la categoriile de beneficiari, la mijloacele utilizate pentru

acoperirea cheltuielilor administrative;

d) declarația financiară, care va include:

- raportul financiar pentru anul precedent de activitate, întocmit conform standardelor contabile;

- informația despre sursele de finanțare a asociației, inclusiv granturile primite pentru perioada anterioară depunerii cererii, dar nu mai mare de 3 ani;

- datele despre folosirea mijloacelor financiare și/sau materiale primite, inclusiv despre cheltuielile generale și cheltuielile administrative;

e) dovada privind publicarea în mijloacele de informare în masă (inclusiv pe pagina web a asociației) a rapoartelor sale anuale privind activitatea statutară;

f) certificatul de la Serviciul Fiscal de Stat privind lipsa datoriilor la bugetul public național.

După pregătirea documentelor necesare, urmează procedura de examinare a solicitării privind atribuirea statutului de utilitate publică:

Comisia de certificare, în termen de 30 de zile calendaristice de la data depunerii cererii și a documentelor indicate la art. 32, examinează solicitarea privind atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică și adoptă, după caz, una din trei decizii:

a) atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică;

b) amânarea examinării solicitării privind atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică;

c) respingerea solicitării privind atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică.

*Decizia de atribuire a statutului de utilitate publică și de eliberare a certificatului de utilitate publică se adoptă dacă solicitantul a respectat condițiile sus menționate.

În cazul în care Comisia amână examinarea solicitării și eliberarea certificatului de utilitate publică se adoptă dacă documentele prezentate Comisiei de certificare sunt incomplete. În acest caz, Comisia acordă solicitantului un termen de cel mult 30 de zile pentru înlăturarea neajunsurilor.

Decizia de respingere a solicitării privind atribuirea statutului de utilitate publică și eliberarea certificatului de utilitate publică se adoptă în cel mult 30 de zile de la prezentarea documentelor prevăzute.

Dacă solicitantul nu a respectat condițiile prevăzute decizia Comisiei de certificare se motivează și se comunică în scris solicitantului în termen de 5 zile de la adoptare.

Reprezentanții solicitantului au dreptul să asiste la ședința Comisiei de certificare și să intervină cu explicații privind solicitarea depusă. Secretarul comisiei este obligat să invite în scris solicitantul cu cel puțin 7 zile calendaristice înainte de data stabilită pentru ședință. Absența reprezentantului solicitantului invitat la ședința de examinare nu poate servi drept temei pentru amânarea examinării sau respingerea solicitării.

Asociația obștească căreia i s-a atribuit statutul de utilitate publică primește certificatul

de utilitate publică, eliberat de Comisia de certificare, în termen de 5 zile de la data adoptării deciziei. Asociația obștească dobândește statutul de utilitate publică din data adoptării deciziei privind atribuirea acestui statut.

Prin urmare în urma depunerii dosarului la Comisia de Certificare, Asociația, primește Certificatul de utilitate publică, eliberat de Comisia de Certificare care este documentul oficial prin care se atestă utilitatea publică și neprofitabilitatea activității asociației obștești și neparticiparea acesteia la campaniile politice electorale.

Certificatul de utilitate publică este eliberat pe un termen de 3 ani. La expirarea acestui termen organizația poate aplica din nou pentru atribuirea statutului de utilitate publică în baza condițiilor generale.

Certificatul de utilitate publica servește drept temei pentru scutirea parțială sau integrală a asociației obștești de anumite impozite, taxe și alte plăți de stat, precum și pentru acordarea de înlesniri și privilegii acesteia în conformitate cu legislația în vigoare. Asociația obștească care nu dispune de certificat de utilitate publică nu poate beneficia de înlesniri fiscale și de alte înlesniri.

<http://lex.justice.md/index.php?action=view&view=doc&id=325424>

**ACUM EȘTI INFORMAT ȘI PREGĂTIT.
MULT SUCCES!**

Consiliul Național al Tineretului din Moldova (CNTM)
Bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, nr. 126, of. 40
MD 2012, mun. Chișinău, Republica Moldova
Tel.: (+373 22) 235 175 / 233 088
E-mail: cntm.corespondenta@gmail.com
Web: www.cntm.md

